

співвідношення частоти пульсу та дихання у становила 1:2, у порівнянні з показником 1:3 в контрольній групі.

Список використаних джерел

1. Державна служба статистики: офіційний сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> [дата звернення 2.06.2023].
2. Шелухова І.В., Вергун А.Р. Іпотерапія: біомеханічне і морфофункціональне обґрунтування деяких адаптаційних та лікувально-реабілітаційних аспектів: методичні вказівки. Тернопіль, 2006. 25 с.
3. Чудна Р. В., Бураго А.С. Лікувальні аспекти іпотерапії. *Соціальна педіатрія та реабілітологія*, 2012. № 3. С. 43 – 47.

УДК: 636.7.083.45(477.74-20)

ТЕХНОЛОГІЯ ПІДГОТОВКИ КОНЕЙ ДО СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ В УМОВАХ КСК «СТЕТСОН» ОВДІОПОЛЬСЬКОГО РАЙОНУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Майко О.О., здобувач 2 курсу, магістр, спеціальність 204-ТВППТ
Науковий керівник: Косенко С.Ю., к.с.-г. н., доцент Е: kosenkosu@ukr.net

Одеський державний аграрний університет

Анотація. Досліджували робочі якості спортивних коней, яких готували до змагань з виїздки та конкуру в умовах КСК «Стетсон». Встановлено, що коні, до яких окрім основної схеми тренувань застосовували роботу "в руках", за результатами змагань як у манежній їзді, так і у конкурі переважають тих, яких тренували за стандартною схемою.

Ключові слова: кінний спорт, конкур, виїздка, тренування, змагання.

Постановка проблеми. В Україні розвиток кінного спорту тісно пов'язаний з історією запорізького козацтва та його традиціями. Саме з тих часів і до початку ХХ ст. коні були єдиним засобом для маневрування під час бойових дій. У багатьох випадках лише контакт та порозуміння з конем рятувало життя вершника. Саме у козаків впродовж багатьох десятиріч склалися певні прийоми вирощування бойових коней та підготовки їх до зтяжних далеких переходів та різноманітних змагань, наближених за правилами до участі у боях. На цих змаганнях відбувалося оцінювання дій вершників, як зараз це відбувається на спортивних змаганнях. Пройшло багато років, перш ніж кавалерія перестала існувати як рід військ, а кінь з бойової одиниці перетворився на спортивного партнера [1].

На даний час кінний спорт в Україні дуже динамічно розвивається. Щороку приватними власниками з різних областей будуються кінні бази та

клуби, у тому числі європейського рівня. За останні 10 років Україна стала одним з кінноспортивних лідерів у Східній Європі. Сьогодні близько 40 офіційних осіб представляють Україну в FEI: це судді, стюарди, курс-дизайнери, технічні делегати та ветеринарні лікарі [3].

Мета роботи - вивчення напрямків роботи і методів підготовки коней для класичних видів спорту в умовах кінноспортивного клубу "Стетсон" м. Одеси.

Матеріал і методи досліджень. Дослідження проводились в умовах КСК "Стетсон" Овідіопольського району Одеської області. Об'єктом досліджень були коні української верхової, вестфальської та гановерської порід, яких використовують для занять виїздкою і конкуром (n=15). Предмет досліджень - методика підготовки спортивних коней до змагань з манежної їзди та подолання перешкод.

Результати досліджень. В КСК «Стетсон» готують коней до змагань з виїздки на рівні Малого призу. Підготовка коня для участі в ньому потребує півтора-два роки, залежно від індивідуальних особливостей тварини [4]. Цей термін необхідний для утворення та закріплення не тільки рухових навичок, але й певного динамічного стереотипу, пов'язаного з дією засобів управління і обумовлюючого в подальшому виконання складних 24виїзdkових24 елементів (пасаж, піруети, піаффе, зміна ніг та ін.).

При плануванні підготовки коня для Малого призу річний тренувальний цикл поділяють на три періоди: підготовчий, основний та перехідний (період відпочинку). Для підготовки безпосередньо до змагань застосовують схему тижневого циклу, За цією схемою готували виїзdkових коней (n=7), при чому для трьох з них (Аскольд, Кампарі, Дефендер) замість вправи "робота в руках" застосовували проминання під вершником на різних алюрах. Наприкінці 2022 року у КСК "Стетсон" проводились змагання з манежної їзди, де прийняли участь дослідні 7 голів коней. Результати наведені в табл. 1.

Таблиця 1. Результати змагань з виїздки програми Малого призу у КСК «Стетсон»

Кличка коня	Бали	Зайняте місце
Аскольд	З'їхав	-
Джакарта	96	3
Кампарі	53	-
Дефендер	31	-
Дісней	101	1
Арсенал	95	4
Голівуд	98	2

Як свідчать дані таблиці 1, усі коні, окрім жер. Дефендер та коб. Кампарі, мають достатньо високий рівень підготовки. Це пояснюється тим, що всі вони одночасно проходили підготовку за визначеною схемою, яка включала роботу в

руках. До коней Аскольда, Дефендера та Кампарі застосовувалась інша схема тренування, яка передбачала роботу під вершником замість роботи в руках.

При підготовці коней до змагань із конкуру також застосовують річну схему тренувань, але майже у кожному місяці навантаження мають різний характер [2]. Під час проведення досліджень для змагань по конкуру готували 8 голів коней, при цьому до чотирьох з них (Беретта, Континенталь, Каліпсо, Жеронімо) застосовувався елемент "робота в руках", а чотирьом іншим (Міраж, Арпад, Тіко та Флагман) його замінили на роботу на корді. Роботі на корді та в руках приділяється від 20 до 50% часу, затраченого на тренування у певні дні за схемою, але на відміну від виїздових коней, відпрацьовують не елементи вищої школи, а настрибування на волі, "кавалетті" та "клавіші".

На змаганнях з конкуру висота перешкод становила 60 см (8 перешкод), перестрибування – 80 см (10 перешкод). При проходженні дистанції маршруту за руйнування перешкоди нараховувалося 10 штрафних очок, за збиття верхнього бруса чи елемента перешкоди – 4 штрафних очка. За відмову коня підкорятися вершникові нараховувалось 4 штрафних бали, за падіння вершника – дискваліфікація [5]. Найвищий бал при проходженні маршруту 60 см склав 140, 80 см – 160. Результати проведення змагань приведені у таблиці 2.

Таблиця 2. Результати проведення змагань з конкуру у КСК «Стетсон»

Кличка коня	Бали	Зайняте місце
Беретта	258	-
Континенталь	276	2
Каліпсо	266	5
Жеронімо	268	4
Міраж	280	1
Арпад	260	-
Тіко	256	-
Флагман	274	3

Дані таблиці 2 свідчать про те, що коні, до яких протягом року застосовувалась робота в руках, мали змогу одержати перше та друге місце при загальному оцінюванні обох маршрутів.

Отже, за результатами змагань можна вважати, що робота коней в руках має значний позитивний вплив на результати виступів як конкурних, так і виїздових коней.

Висновки. Спортивні коні, до яких окрім основної схеми тренувань застосовують роботу "в руках", за результатами змагань як у манежній їзді, так і у конкурі переважають тих, яких тренують за стандартною схемою.

Список використаних джерел

1. Гопка Б., Скоцик В. Коротко про історію розвитку конярства на теренах України. *Agroexpert*. 2012. № 7. С. 99–101.

2. Ільницька Т. Є. Оцінка спортивної роботоздатності коней різних порід, які брали участь у змаганнях з подолання перешкод. *Розведення і генетика тварин*. Київ, 2018. Вип. 56. С. 25–31.

3. Кінний спорт України під час війни: огляд виступів наших спортсменів на міжнародних змаганнях / *HORSES UKRAINE*. URL: <https://horses.dp.ua/kinnij-sport-ukrayini-pid-chas-vijni-oglyad-vistupiv-nashih-sportsmeniv-na-mizhnarodnih-zmagannyah-vipusk-zhurnala-56/> [дата звернення 9.04.2023].

4. Національні правила змагань з виїздки. URL: https://horses.dp.ua/wp-content/uploads/2018/02/national_dressage_rules_ukraine_2018.pdf. [дата звернення 25.04.2023].

5. Правила змагань з конкуру. URL: http://efu.org.ua/upload/documents/1/101/attachment/national_regulation_jumping.pdf [дата звернення 4.12.2023]

УДК: 636.7.083.45(477.74-20)

ОСОБЛИВОСТІ ГРУМІНГУ СОБАК ДЕКОРАТИВНИХ ПОРІД РІЗНИХ ПСИХОТИПІВ В УМОВАХ САЛОНУ ГРУМІНГУ "BETTY" М.ОДЕСА

*Мезецька Д.Р., здобувач ННІБ та А, магістр 2 курсу, 204-ТВППТ
Науковий керівник: Косенко С.Ю., к.с.-г. н., доцент Е: kosenkosu@ukr.net*

Одеський державний аграрний університет

***Анотація.** Досліджували стресостійкість собак різного психотипу при процедурах грумінгу в умовах салону грумінгу "Betty" м. Одеси. Встановлено, що більшість дослідних тварин (28,5%) у віці 6-8 тижнів мали високі адаптаційні можливості, не проявляли агресії до незнайомих людей; така ж кількість мала схильність до лідерства, але за відсутності будь-якої агресії. 9,5% мали виражену схильність до домінування і стільки ж потребували спеціальних прийомів корекції поведінки; 23,8% мали необхідність тісного контакту з господарем і схильність до підпорядкування. Відповідно, під час проведення процедури грумінгу поведінка собак різного психотипу відрізнялась - від дружньої до істеричної, отже, витрати часу на загальний грумінг також були різними.*

***Ключові слова:** собаки, психотип, грумінг, стресостійкість, тестування.*

***Постановка проблеми.** На сучасному етапі розвитку кінології найважливішим є оволодіння низкою спеціальних знань та вмінь, зокрема стосовно вчення про екстер'єр, як невід'ємну ланку племінної роботи. Важливим при оцінці екстер'єру є грумінг собаки. Якісний і професійно зроблений грумінг дозволяє значно підвищити оцінку за екстер'єр, у той час як відсутність грумінгу,*